ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.12.2024
COM(2024) 582 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την άσκηση της εξουσίας έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ανατέθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά όσον αφορά τη γενική τους ασφάλεια και την προστασία των επιβατών των οχημάτων και του ευάλωτου χρήστη της οδού

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την άσκηση της εξουσίας έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ανατέθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά όσον αφορά τη γενική τους ασφάλεια και την προστασία των επιβατών των οχημάτων και του ευάλωτου χρήστη της οδού

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1] καθορίζει τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου των οχημάτων όσον αφορά τη γενική τους ασφάλεια και την προστασία των επιβατών των οχημάτων και του ευάλωτου χρήστη της οδού. Στόχος του είναι να μειώσει σημαντικά τους θανάτους και τους σοβαρούς τραυματισμούς στο οδικό δίκτυο της ΕΕ με την εισαγωγή προηγμένων τεχνολογιών ασφάλειας ως τυποποιημένου εξοπλισμού οχημάτων και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των κατασκευαστών αυτοκινήτων της ΕΕ στην παγκόσμια αγορά, παρέχοντας το πρώτο νομικό πλαίσιο της ΕΕ για αυτοματοποιημένα και πλήρως αυτοματοποιημένα οχήματα.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι του, ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για ορισμένα θέματα που απαριθμούνται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 και υπό τους όρους του εν λόγω άρθρου, σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Το άρθρο 4 παράγραφοι 3 και 6 και το άρθρο 6 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αναθέτουν στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του άρθρου 12.

Το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σχετικά με τα θέματα που απαριθμούνται σε αυτό για περίοδο πέντε ετών από τις 5 Ιανουαρίου 2020. Επιπλέον, υποχρεώνει την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών.

[1] ΕΕ L325 της 16.12.2019, σ. 1.

Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περίοδο ίδιας διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.

Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται στην απόφαση αυτή και δεν θίγει το κύρος άλλων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη [άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144].

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/2144 αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις όσον αφορά τα εξής:

α) να τροποποιεί το παράρτημα Ι του κανονισμού προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η τεχνική πρόοδος και οι κανονιστικές εξελίξεις, εισάγοντας και επικαιροποιώντας παραπομπές σε κανονισμούς του ΟΗΕ, καθώς και αντίστοιχες σειρές τροποποιήσεων, που εφαρμόζονται σε υποχρεωτική βάση [άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144]·

β) να τροποποιεί το παράρτημα ΙΙ προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η τεχνική πρόοδος και οι κανονιστικές εξελίξεις, ιδίως όσον αφορά τα ζητήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 στοιχεία α) έως στ), καθώς και εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ζ), στο άρθρο 7 παράγραφοι 2, 3, 4 και 5, στο άρθρο 9 παράγραφοι 2, 3 και 5 και στο άρθρο 11 παράγραφος 1, και με στόχο τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου γενικής ασφάλειας των οχημάτων, συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων και υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών των οχημάτων και του ευάλωτου χρήστη της οδού, εισάγοντας και επικαιροποιώντας παραπομπές σε κανονισμούς του ΟΗΕ, καθώς και σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό [άρθρο 4 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144]·

γ) να καθορίζει λεπτομερείς κανόνες όσον αφορά συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμής και τις τεχνικές απαιτήσεις σχετικά με:

- την έγκριση τύπου των οχημάτων όσον αφορά τα ακόλουθα προηγμένα συστήματα οχημάτων: ευφυής έλεγχος ταχύτητας, διευκόλυνση εγκατάστασης παρεμπόδισης της οδήγησης υπό την επήρεια οινοπνεύματος, σύστημα προειδοποίησης υπνηλίας και διάσπασης προσοχής του οδηγού, προηγμένο σύστημα προειδοποίησης διάσπασης της προσοχής του οδηγού, σήμα πέδησης έκτακτης ανάγκης, ανίχνευση οπισθοπορείας και σύστημα καταγραφής δεδομένων συμβάντος·
- την έγκριση τύπου του συστήματος ευφυούς ελέγχου ταχύτητας, ανίχνευσης οπισθοπορείας και καταγραφής δεδομένων συμβάντος ως χωριστών τεχνικών μονάδων [άρθρο 6 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144].

Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (άρθρο 12 παράγραφος 4 του κανονισμού 2019/2144).

Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [άρθρο 12 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144].

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144, μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφοι 3 και 6 και του άρθρου 6 παράγραφος 6 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

3. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1. Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που έχουν εκδοθεί

Κατά την περίοδο αναφοράς η Επιτροπή άσκησε τις εξουσίες που της ανατέθηκαν με την έκδοση των ακόλουθων επτά πράξεων και τα ζητήματα που απαριθμούνται στο τμήμα 2 ανωτέρω:

1) τον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/1958 της Επιτροπής**, της 23ης Ιουνίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμής και τεχνικές απαιτήσεις για την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά τα συστήματα ευφυούς ελέγχου ταχύτητας και για την έγκριση τύπου των συστημάτων αυτών ως χωριστών τεχνικών μονάδων, και για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού[2].
2) τον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/1243 της Επιτροπής**, της 19ης Απριλίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με τη διευκόλυνση εγκατάστασης συστήματος παρεμπόδισης της οδήγησης υπό την επήρεια οινοπνεύματος στα μηχανοκίνητα οχήματα και για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού[3].
3) τον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/1341 της Επιτροπής**, της 23ης Απριλίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμής και τεχνικές απαιτήσεις για την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά τα συστήματά τους προειδοποίησης υπνηλίας και διάσπασης της προσοχής του οδηγού και για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού[4].
4) τον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/545 της Επιτροπής**, της 26ης Ιανουαρίου 2022, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμής και τεχνικές απαιτήσεις για την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά τα συστήματα καταγραφής δεδομένων συμβάντος και για την έγκριση τύπου των συστημάτων αυτών ως χωριστών τεχνικών μονάδων, και για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού [5].
5) τον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/1398** της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 2022 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ώστε να ληφθούν υπόψη η τεχνική πρόοδος και

[2] ΕΕ L 409 της 17.11.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1958/oj
[3] ΕΕ L 272 της 30.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1243/oj
[4] ΕΕ L 292 της 16.8.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1341/oj
[5] ΕΕ L 107 της 6.4.2022, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/545/oj

οι κανονιστικές εξελίξεις όσον αφορά τις τροποποιήσεις των κανονισμών για τα οχήματα που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη [6].

6) τον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2023/2590 της Επιτροπής**, της 13ης Ιουλίου 2023, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμής και τεχνικές απαιτήσεις για την έγκριση τύπου ορισμένων μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά τα προηγμένα συστήματά τους προειδοποίησης διάσπασης της προσοχής του οδηγού και για την τροποποίηση του εν λόγω κανονισμού [7].
7) τον **κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2024/2220 της Επιτροπής**, της 26ης Ιουλίου 2024, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμής και τεχνικές απαιτήσεις για την έγκριση τύπου βαρέων μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά τα συστήματα καταγραφής δεδομένων συμβάντος και για την έγκριση τύπου των συστημάτων αυτών ως χωριστών τεχνικών μονάδων, και για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού [8].

Οι τεχνικές απαιτήσεις και οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμής για την έγκριση τύπου οχημάτων όσον αφορά το σήμα πέδησης έκτακτης ανάγκης και την ανίχνευση οπισθοπορείας καθορίζονται στους κανονισμούς του ΟΗΕ αριθ. 48 και αριθ. 158, οι οποίοι αναφέρονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144, όπως τροποποιήθηκε με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/1398 της Επιτροπής (αναφέρεται ανωτέρω).

Πληροφορίες σχετικά με όλες τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις είναι διαθέσιμες στο κοινό στο διοργανικό μητρώο κατ' εξουσιοδότηση πράξεων[9].

3.2. Διαβούλευση πριν από την έκδοση

Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, πραγματοποίησε διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίστηκαν από τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς (στην ομάδα εργασίας για τα μηχανοκίνητα οχήματα), μέσω τακτικών ειδικών συνεδριάσεων εμπειρογνωμόνων και γραπτών διαβουλεύσεων. Τα έγγραφα που αφορούν τις εν λόγω διαβουλεύσεις διαβιβάστηκαν ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Οι τελικές εκδόσεις των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων εγκρίθηκαν από την ομάδα εμπειρογνωμόνων των κρατών μελών για τα μηχανοκίνητα οχήματα.

[6] ΕΕ L 213 της 16.8.2022, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/1398/oj
[7] ΕΕ L, 2023/2590, 22.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2590/oj
[8] ΕΕ L, 2024/2220, 2.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2220/oj
[9] https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home

3.3. Μη προβολή αντιρρήσεων για τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να προβάλουν αντιρρήσεις κατά κατ' εξουσιοδότηση πράξης που έχει εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφοι 3 και 6 και του άρθρου 6 παράγραφος 6, εντός περιόδου δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης, η οποία μπορεί να παραταθεί κατά δύο ακόμη μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο πρόβαλαν αντιρρήσεις σχετικά με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο σημείο 3.1. ανωτέρω και, επομένως, οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δημοσιεύθηκαν και τέθηκαν σε ισχύ κατά τη λήξη της περιόδου για διατύπωση αντιρρήσεων.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή θεωρεί ότι άσκησε τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί εντός των ορίων και υπό τους όρους του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να παραταθούν οι εξουσιοδοτήσεις διότι στο μέλλον θα απαιτηθούν περαιτέρω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, μεταξύ άλλων για την επικαιροποίηση των παραπομπών στους κανονισμούς του ΟΗΕ στο παράρτημα Ι και στις κανονιστικές πράξεις που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144, καθώς και για την αναθεώρηση, εάν χρειαστεί, των τεχνικών απαιτήσεων που καθορίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που παρατίθενται στο σημείο 3.1 ανωτέρω. Επί του παρόντος βρίσκεται στο στάδιο προετοιμασίας, με προγραμματισμένη έγκριση το πρώτο τρίμηνο του 2025, σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης για την επικαιροποίηση των παραρτημάτων Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144, ώστε να ληφθούν υπόψη οι κανονιστικές εξελίξεις όσον αφορά τις τροποποιήσεις των υφιστάμενων κανονισμών του ΟΗΕ και των νέων κανονισμών του ΟΗΕ που εγκρίθηκαν από το Παγκόσμιο Φόρουμ για την Εναρμόνιση των Κανονισμών για τα Οχήματα της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη.

Με την παρούσα έκθεση, η Επιτροπή συμμορφώνεται με την υποχρέωση υποβολής έκθεσης δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2144. Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν υπόψη την παρούσα έκθεση.